

رابوونا عيسايى مهسيح

(لؤقا ۲۴: ۱-۱۲)

نقىسەر: مايكل بارنز

رابوونا عيسايي مهسيح

(لوقا ۲۴: ۱ - ۱۲)

نقيسه ر: مايكل بارنز

نقيسارين په رتووكا پيروژ ژوه رگه را: تنجيلا پيروژ،
©KLA, 2025 همي ماف د پاراستينه.

ل هه وليريي سالا ۲۰۲۶ هاتييه چاپكرن

ئهم ههول ددهين باوهردار سه ركردين كه نيسيي يين كو ب زمانئ كوردي
دئاخفن ب ژيده رين په رتووكا پيروژ داين بكهين داكو هاريكاريا وان
بكهين ژيانه كا دلسوز ببهنه سه ري و كه نيسه كا ساخلم ئاڤا بكهين.

دلسوزي

هەر سال د وهرزی بوهاری دا گهلهک باوهردارین مهسیحی
بخیرهاتنا ههلهکفته (جهژنا) رابوونا عیسایی مهسیح دکهن.
ئهقه ئه و پوژه کو باوهردارین مهسیحی پیروز دکهن ژ بهر کو
عیسا ژ مرنی رابوویه فه بو رزگارکنا مه. رابوونا مهسیح
تشتهکی گهلهک گرنگ و سه رهکی یه د ئنجیلی دا و د
باوهرییا مه دا. وهک ۱ کورنتوس ۱۵ دیار دکهت:

"ئه قجا ئه گهر مهسیح رانه بوویه، هنگی راگه هاندنا مه یا ژ
قه ستایه و باوهریا هه وه ژ ی یا ژ قه ستایه... ئه گهر مهسیح
رانه بیت، باوهریا هه وه یا بی مفایه، هوین هیشتا یین د ناف
گونه هین خو دا... ئه گهر هیقیا مه ب مهسیحی ب تنی بو
قی ژیانن بیت، هنگی ئه م ژ هه می مروقان په ریشانترین."
(۱ کور ۱۵: ۱۴، ۱۷، ۱۹).

ئه ف ئایه ته دیار دکهن کو رابوونا مهسیح چندد بابه ته کی
گرنگه بو باوهرییا مه.

لوقا د قان ئايهتان دا ۱-۱۲ دەست ب تۆمارکنا سهرهاتيا
رابوونا عيسای دکهت. د قان ئايهتان دا ديار دبیت کا ئیکه م
شاهدین رابوونا عيسای ژ مرنی کی بوون. يا دياره ژ
دهستپیکا قان ئايهتان کو عيسا هاتبوو کوشتن و هاتبوو
قهشارتن بهری هينگی. ژنکان ژي دهрман ئاماده کربوون دا
بداننه سهر تهرمی عيسای ل وی پوژی، کو پوژا
ئیکشه مبی بوو. ئەفه ئەو ئايهتن:

لوقا ۲۴: ۱-۱۲

"ل پوژا ئیکي ژ حهفتی، ل گهل ئەلندی، ئەو ژنک چوونه
سهر گوری و دهرمانکین ژ بهری هنگی ئاماده کرین، ل
گهل خو برن. وان دیت ئەو بهری د دهری گوری دایي هاتیه
گرپلکرن. چوونه ژور و وان تهرمی خودان عيسای نه دیت.
دهمی هیشتا ئەو ژ فی چهندي د مهندههوش، ژ نشکهکی
قه دوو زهلام ب جلکین تهیسۆک ل نک وان راوهستیان.

ئەوان ژ ترسان دا خۆ بەردا ئەردی، ئینا وان زەلامان گۆتە
وان: «بۆچی هوین د نأف مریان دا ل یی زیندی دگەریین؟
ئەو نە ل فیرییه، یی رابووی. بینە بیرا خۆ دەمی هیشتا ئەو
ل جەلیلی چ گۆتە هەو: «دقیت کوری مروّف رادەستی
گونەهکاران بهیته کرن و بهیته خاچدان و ل روژا سییی
رابیته شه.» ئینا گۆتتا وی هاته بیرا وان. ئەو ژ سەر گۆری
قەگەریانە شه و ئە شه هەمی گەهانده هەر یازده شاگردان و
هەمیین دی. ئەوین نوچه گەهانديه هنارتیان، ئە شه بوون:
مەریه ما مەجده لی، یووہننا، مەریه ما دایکا یەعقوبی و
هنده کین دی ئەوین د گەل وان دا بوون. ل نک هنارتیان،
هەروەکو ئەو ژ بەر دئاخفن و باوەر ژ وان نەکر، لی
پەترۆس رابوو و غار دا سەر گۆری. وی خۆ چەماند و ب
تنی پارچەیی کتانی دیتن، ئینا ئەو ژ ویرو چوو، یی
حیبه تی بوو ژ وی رویدانی.

د قان ئايهتان دا ئەم دىنين كو پىدقاييه ئەم ل دويش دهليين
رابوونا عيسايى مهسيح بچين. ئەفه خالا سهرهكى يا قى
گوتارى يه - ل دويش دهليين رابوونا عيسايى مهسيح
ههړن. كا ئەم سهحهينه قى چهندى د دوو خالان دا:

۱. دهليين ب باوهري (۱ - ۷)

دهمى ژنك گههشتنه گوړى چ ديتن؟ يا قالا بوو. چ تهرم
تيدا نه بوو. وان ژنكا دزاني كا كيڅه تهرمى عيسايى هاتبوو
قهشارتن، ژ بهر كو د دهمى قهرشارتنا تهرمى دا ئەو يين
ئاماده بوون. ئاها ئەو گوړ بوو، بهلى نوكه يى قالا بوو.
لهشكهړ ل بهر گوړى ههبوون دا زيړهقانيى ل بهر گوړى
بكهڼ، بهلى ئەو زيړهقانيه يا بيمفا بوو. ئەو نهشيان تهرمى
عيسايى پپاريژن د گوړى دا.

ئەم چەوا دزانين كەسك يى مرييه؟ دەمى تەرمى وى يى
ديار بيت، ما نە؟ سەناھيە دا ئەم بزانين كو مروڤەك يى
مرييه ئەگەر تەرمى وى ھەبيت. بەلى چ تەرم نەبوو. ئەقە
دەليلا ئىكە يە كو عيسا ژ مرنى رابوويه.

دەليلا دووى دياربوون و ئاخفتنا فرىشته يە. وان فرىشتهيان
گۆت: "بۆچى ھوين د ئاف مريان ل يى زىندى د گەريين؟
ئەو نە ل ڤىرى يە يى رابووى". (۵) ژنكا زانى پەيشا
فرىشتهيان ب باوھرى بوو. ما كى شاهد بوون كو فرىشته
دبىژيت تەرمەك يى رابوويه ژ مرنى؟! شاھديا عيساى ب
خۆ ژى دەليلا ب باوھرى يە. فرىشتهيان گۆت: "بينە بىرا
خۆ دەمى ھىشتا ئەو ل گەليلى چ گۆتە ھەوہ. دڤىت كورى
مروڤ رادەستى گونەھكاران بەيتە كرن ئو بەيتە خاچدان و
ل روژا سىيى رابىتەقە. ئينا گۆتئا وى ھاتە بىرا وان". (۶) -

ئەف دەلیلە مسۆگەرە! عیسای ب خۆ گۆتبوو ئەو دى مریت
و ئەو دى رابیت ژى ژ مرنى. و گۆتتا عیسای هاته بیرا وان.
دا پهیقا خۆ مسۆگەرتر بکەت، فریشتەیان بیرا وان ب گۆتتا
عیسای ئینا، ژ بەر کو پهیقا عیسای بهیژترە، ب باوەریتەرە،
مسۆگەرترە، ژ پهیقا فریشتەیان.

عیسای ژى گۆت کو دقیت ئەف تشتە ب سەرى وی بهیت.
دقیت ئەو بمریت ژ بەر کو ئەو بتنى بیگونههە. بتنى ئەو
دشیت خۆ بکەتە قوربان بو هەر کەسەک کو ل خۆ بزقریت
و باوەریی ب وی و قوربانا وی بینیت. بەرى خۆ بدە وی.
یى مری و یى رابوو یهقه سەر خاترا تە. ئەرى تو دى
دویقچوونى ل دەلیلین ب باوەرى کەى؟

ئەقە هندەک ئایەتن دەمى عیسا بەحسنى مرنا خۆ دکەت و
دەمى بەحسنى رابوونا خۆ دکەت دا تول دویق بچی:

لۆقا ۹: ۲۲

"دقیق کورپی مروّف گەلەك ئازاری بکیشیت و ژ لایی
ریهسپی و سەرۆکین کاهنان و مامۆستایین دەستووری قە
بهیته رهتکرن و بهیته کوشتن و ل روژا سییی رابیتە قە."

لۆقا ۹: ۴۴

"هوین قی ئاخفتنی بکەنە د گوھین خو دا: چ نەمایە دی
کورپی مروّف رادەستی مروّفان هیته کرن."

لۆقا ۱۸: ۳۱ - ۳۴

"پاشی عیساى هەر دوازده شاگرد قەدەر کرن و گوته وان:
(ئە قە ئەم یی بەرهف ئورشە لیمی ب سەر دکە قین و هەر
تشتی دەر بارەى کورپی مروّف ب ریا پیغە مبه ران هاتیه
نقیسین، دی ب جه هیته. دی رادەستی نە جوھیان هیته
کرن و ترانه پی هیته کرن و جقین پی هیته دان و دی تف
لی هیته کرن و دی وی دهنه بەر قامچیان و کوژن و ل روژا
سییی دی رابیتە قە.»

لئی تھو د چ ژ وان تشتان نہ گہہشتن. تھو ٹاخفتن ل وان یا

فہ شارتی بوو و وان نہ زانی وی چ گوٹ."

لوقا ۱۳: ۲۳ - ۳۳

" ئینا گوٹہ وان: «ہہرن و بیژنہ وی رویقی: تھہ تھہ تھز

تھہ قرو و سوبہ ہی تھہ جنہ یان دہردئیخم و نہ ساخان ساخ

دکم و ل روژا سییی دی گہہمہ مہرہ ما خو، لئی پیدقیہ

تھہ قرو و سوبہ ہی و دووسبہ ل سہر رییا خوئی بہردہ وام بم،

چنکو نابیت پیغہ مہرہ ک ژ دہرقہ ی ٹورشہ لیمی بہیتہ

کوشتن."

گہلہک دہلیلین دی ژ لایی میژووی تھہ، و ژ لایی پھیقا

خودی تھہ ہنہ. ہزر بکہ چند باشہ تھہ گہر تو نہ بہ وارداری

ہیشتا تو تھہ کولینی بکہ ی چنکی تھہ گریدایہ ب ژینا

تھہ، ژینا تہ یا ہہر و ہہر، ما چ تشت مہزنترو بہاگرانتریا

هه ی ژ بدهستفه ئینانا ژیانا هه ر وهه ر ب ریكا باوه ری ئینان
ب مرن و رابوونا عیسای؟ دیسان، ئە گه ر تو باوه ردار بی، تو
چهند یی که یفخوۆشی و پشتراستی کو تو بزانی ته دهلیل
هه نه بو رابوونا عیسای؟ هه رچه نده مه دهلیلین ب هیژ و
راست هه نه بو قی چهندی قیجا باشه و گرنه گه قه کو لین ل
سه ر بهیته کرن ب ریكا دانوستاندن دگه ل مامۆستایان و
خواندنا په یقا خودی ژی.

۲. باوه ری ب دهلیلا بینه. (ئایه ت ۸ - ۱۲)

باوه ری و دهلیل دوژمنین ئیک نینن، به لکو هه قالین ئیکن.
به ری خو بدن کا چاوا ژنک بوونه شاهدین ب باوه ری بو
شاگردان ههروه کو فریشته دهلیل و شاهد بوون بو وان. و
پاشی وان ئە قه مزگینی گه هانده هه ر یازده شاگردان (۹) و
ئهو ژی بوونه شاهدین ب باوه ری بو رابوونا مه سیح ژ مرنی.
وه سا بووینه شاهد ژ بهر کو وان باوه ری ب دهلیل ئینایه.

ل فیرئ تشته کئی دی یی گرنګ بینه. ل فیرئ د نیقا
 چیرۆکی دا ژنګ هاتنه ناقرن. مەرییه ما مەجدەلی،
 یووہننا، مەرییه ما دەیکا یاقۆبی (۱۰). بوچی ئاھا ل فیرئ
 خو د نیقا چیرۆکی دا دەینە ناقرن؟ ژ بەر کو ئەو ژئ یین
 بووینە شاھدین ب باوہری بو یین دی. ئەقجا لوقا ناقرن وان
 ھەر سئ ژنکا یی کریه د مزگینیا مەسیحی دا، دا ئەو
 خواندەقان بشین دویشچوونە کئی ب وان سئ ژنکان بکەن.
 ئەو دشییا قەکوئینی بو خو ل سەر وان ژنکا بکەن.
 بەلی بتنی ئیک ژ وان یازدە ئیکسەر قەکوئینی لسەر
 نووچەیا ژنکان کر. ئەو ژئ پەترۆس بوو. یین دی ئیکسەر
 باوہری پی نہ ئینا. ھینگئ ل دادگەھا رۆما و یونانی دا ل
 وی دەقەری گرنگی ب شاھدەتیا ژنکان نہ دکرن. ھەر وہ کو
 دادگەھ ل رۆژھەلاتا ناقرەراست (شکل عوساد) ل سالا ۲۰۲۶.
 بەلی ئەقہ نہ تشته کہ کو پیدقییہ ئەم شەرم ژئ بکەین.

ئەگەر شاھدەتیا ژنکان ب باوهری بوول گور پوما قە یان نہ،
 ئەقە جھئی سەر بلندیی یە. ژ بەر کو لوقا ب هیژا گیانی
 پیروز نفیسییہ نہ کو درەوہک پیک ئینایە یان ژی چیرۆکە کا
 سەختە نہ نفیسییہ ل دویش ہزرا مروقی ل ویری. وی
 دەستکاری د راستیا شاھدەتیا وان ژنکان دا نہ کرییہ د
 تۆمار کرنا ئنجیلی دا، نہ خیر. وی شۆل ب ہزرا مروقی نہ
 بوو و راستی بو خواندەقانی ئیکی ہینگی و بو مە ژی
 نفیسی. ئیکەم خواندەقانی پستی لوقا مزگینی نفیسی
 دشیان دویشچونہ کی بکەن ل سەر وان ہەرسە ژنان. بلا
 باوہر بکەن کو مەسیح یی رابووی و ہەر وہسا ئنجیل جھئی
 باوہریی یە و دەستکاری ل سەر نہ ہاتییہ کرن.

چاوا ژنک دا شین بیدەنگ ب مینن بە رامبەر ئەقی مزگینی؟
 پستی وان گور قالا دیتی و چ تەرم تیدا نینە، پستی دیتنا
 فریشتەیان و بەیستنا شاھدەتیا وان،

و پشتی بیرئینانا سۆزین خودانی، نهشیان بیدهنگ بن. وان
زانی فهژاندنا عیسایی ههمی تشت گوهارتن. نهشیان
بیدهنگ بمینن.

پهترۆسی ژى دیت کو گۆر یی قالایه و بتنی پارچهیین
کتانی ل ویړی مابوون. چ ههوجهیی بو دهرمانکان بو
تهرمی وی نهبوو و چ تهرم نهبوو داکو ههوار و گریان لسه
بهیته کرن. ههمی تشت گوهورین چنکو عیسا یی ساخه.
پهترۆسی پاشی عیسا ب لهشهکی ساخ ب چاقین خو دیت.

ئهگهر رابوونا عیسای راست بیت، باوهردار چهوا دشین
بیدهنگ بین؟ ئەم بهواردار نوکه دشیین وهکی وان ژنکان کو
دهرمانین کۆقانی پشت خوڤه بهیلین و ههتا خهه بو مرنا خو
ژى پشت خو بهیلین.

ئەم باوەردار ب ئەفی شیوهی پشتراستین ژ رابوونا خو،
چنکی عیسا هەردەم یی ساخە، و ئەم ژی دی ژیانا هەروەهەر
وەرگرین.

ئەو یی ساخە و ئەف چەندە هەمی تشتان دگوھۆریت. هیشیا
ژیانا هەروەهەر یا هەدی ب ریکا باوەریئینانی ب قوربانى و
رابوونا عیسای. مە بەواری یا هەدی دەمی ئەم دمرین
ئیکسەر دی چینه دەف وی، هەروەسان تەرمین مە ژى دی ژ
گوپری رابنەفە د هاتنا وی یا دووی دا، و ئا هوسا ئەم دشیین
ل بەر کوۆانین قی جیهانی خو بگرین. مە سۆزین مەزنتەر
یین هەین ژ ئاستەگ و کوۆانین قی ژیانى بو ژیانانا
هەروەهەر ب ریکا رابوونا عیسای.

خویشک و برا بهردهوام بن د باوهریی دا، دهلیل بو رابوونا
عیسایئ مهسیح یا ب باوهری یه و ئەف راستییە هەمی
تشتان بو مه دگوهۆریت. قەژاندنا عیسایئ مهسیح بتنی
دشیئ هیقیه کا وهسا مهزن بو پاشهروژی بدهته مه.